

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 364 din 22.06.2022

Dosar nr: 8/ 2022

Petiția nr: 77/04.01.2022

Petent:

Reclamat: Administrația Domeniului Public Sector 1

Obiect: petenta, persoană cu dizabilități, reclamă faptul că la adresa de domiciliu și la locul de muncă nu sunt suficiente locuri de parcare destinate persoanelor cu dizabilități.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentei

1.

Numele, domiciliul, reședința sau sediul părților reclamate

2. Administrația Domeniului Public Sector 1, București, Sector 1, B-dull Poligrafiei nr. 4

II. Procedura de citare a părților

3. În temeiul art. 20, alin. 4 din OG nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

4. Prin adresa nr.77/09.02.2022 a fost citată petenta iar prin adresa nr. 1010/09.02.2022 a fost citată partea reclamată, părțile fiind înștiințate de faptul că, având în vedere situația evoluției epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-Cov2, au posibilitatea de a trimite în scris puncte de vedere/ note scrise/ completări la petiție, precum și orice alte acte sau dovezi/ probe, soluționarea speței urmând a se face în lipsă, cu acordul părților din dosar, acestea având un termen de comunicare a modalității asupra căreia decid în legătură cu audierea părților conform procedurii comunicate în adresă (filele 9-10 la dosar).

5. Partea reclamată a depus un punct de vedere prin adresa înregistrată cu nr. 1615/03.03.2022 și și-a exprimat acordul privind soluționarea în lipsă a petiției (filele 09-10 la dosar).

6. Prin adresa nr. 2939/21.04.2022 s-a comunicat petentei punctul de vedere depus de partea reclamată.

7. Prin adresa înregistrată cu nr. 2939/21.04.2022 petenta a depus note scrise (filele 24-25 la dosar).

8. Procedură legal îndeplinită.

III. Susținerile părților conform obiectului dosarului

Susținerile petentei

9. Petenta sesizează Consiliul cu privire la o posibilă faptă de discriminare.

10. În fapt, petenta arată următoarele:

10.1 Aceasta este persoană cu dizabilități din anul 1982 având o amputație a gambei piciorului drept, cu un handicap mediu, în baza certificatului de handicap pe care îl deține.

10.2 Urmare a acestei stări de fapt, petenta a obținut o legitimație și un permis de parcare auto pentru locurile destinate persoanelor cu dizabilități, aceasta locuind și lucrând pe raza sectorului 1, în București.

10.3 Petenta arată că la locul de muncă, la adresa Șos Nicolae Titulescu nr. 56, nu exista locuri destinate parcării autovehiculelor pentru persoanele cu handicap, pe toată strada, care are aproximativ 1 km lungime, existând un singur loc de parcare destinat persoanelor cu dizabilități, pe ambele sensuri, în capătul străzii, loc care este ocupat permanent de un autoturism cu permis de parcare pentru persoane cu dizabilități, acesta fiind probabil un loc de parcare rezidențial.

De asemenea, se arată că următoarele două locuri de parcare destinate acestor persoane, se află la aproximativ 300m, în parcare Primăriei Sectorului 1, accesul fiind interzis de bariere de acces iar următoarele două locuri de parcare pentru persoane cu dizabilități se află la aproximativ 500m, pe o parte și pe alta a străzii, acestea fiind în permanență ocupate, destinate ca locuri de parcare rezidențiale.

10.4 Petenta menționează că pe aceeași arteră mai sunt 4 locuri de parcare rezervate, probabil rezidențiale deoarece unele au numere de autovehicule destinate, în acest loc existând posibilitatea parcării autovehiculului însă sunt deja la 750-1000 metri de parcurs și petenta are un handicap locomotor, deplasându-se greu cu bagaje, protezele provocându-i uneori răni, deplasarea sa fiind dificilă pe distanțe lungi, mai ales în condiții de iarnă.

11. Se arată că, periodic, Poliția Locală a sectorului 1 întreprinde acțiuni de avertizare și sancționare a celor care parchează autoturismele pe trotuar, petenta fiind o persoană pentru care nu există alternativă de a folosi un loc de parcare deși este o persoană care nu poate parcurge distanțe mari fără urmări pentru sănătatea ei.

12. În continuarea expunerii, petenta arată că, după un an de la solicitarea făcută la Serviciul parcări al Primăriei Sector 1, răspunsul primit a fost negativ în sensul că nici la domiciliu nu i se acceptă a avea un loc de parcare.

13. În concluzie, petenta se consideră marginalizată deoarece, deși aceasta este o persoană activă, care lucrează și produce venituri, fiind plătitor de taxe și impozite, ca orice cetățean, nu i s-au oferit posibilități de parcare pentru persoanele cu dizabilități pe

această arteră din centrul Bucureștiului și a fost refuzată pentru alocarea unui loc de parcare la adresa de domiciliu.

14. În susținerea celor menționate în petiție, la dosar au fost depuse următoarele înscrisuri: corespondența completă cu Serviciul parcuri din cadrul Primăriei Sector 1 București.

15. În punctul de vedere comunicat de petentă la dosar acesta face următoarele mențiuni:

15.1 La data solicitării alocării unui loc de parcare dedicat, fiindcă se deplasează mai greu având o amputație de picior, legea care reglementează acest lucru nu condiționează alocarea locului de parcare nici de marcajele străzii, nici de recepția lucrărilor, nici de bugetul primăriei, ci exemplifică modalitatea de acordare a locurilor de parcare pentru persoane aflate în situația ei, ceea ce înseamnă că până la efectuarea recepției, repartiției sau votul, persoanele cu dizabilități din sectorul 1 nu vor putea beneficia de drepturile lor alocate prin lege, situație care durează de câțiva ani.

15.2 În ceea ce privește abordarea părții reclamate legată de motivația care susține ca petenta nu a fost nedreptățită, discriminată, fiindcă nu s-au alocat locuri de parcare nici celorlalte persoane cu dizabilitati, petenta consideră că în ideologia decidenților, aceștia discriminează o întreaga categorie de persoane cu probleme locomotorii sau de alta natură, folosind acest argument principal pentru nerespectarea legii și acordarea drepturilor și facilităților convenite persoanelor cu handicap.

16. În concluzie, petenta consideră că aceste aspecte semnalate de partea reclamată sunt evidente, iar abordarea lor, în această manieră, este lipsită de logică și de legalitate.

17. Nu s-au mai depus alte documente la dosar în susținerea celor menționate de petentă.

Susținerile părții reclamate

18. Partea reclamată a comunicat un punct de vedere în care arată următoarele:

18. Cu privire la prezentarea situației de fapt:

18.1 Se arată că în urma avizelor primite de la Comisia Tehnică de Circulație, instituția a propus spre aprobarea Consiliului Local al Sectorului 1 un proiect pilot privind atribuirea cu titlu gratuit a spațiilor destinate parcurii, realizate în cartierele Bucureștii Noi-Chitila, printre care se află și strada de la adresa la care domiciliază petenta. Astfel, în data de 27.08.2020 a fost votată HCL nr.257 prin care a fost aprobat Proiectul pilot privind acordarea gratuită a locurilor de parcare din cartierele Bucureștii Noi-Chitila pentru perioada 1 sept - 31 dec 2020. Având în vedere adresa Comisiei Tehnice de Circulație din cadrul PMB nr. 16947/19.08.2020, s-au modificat din punct de vedere al circulației rutiere și pietonale, planșele revizuite ale avizului CTC nr. 1759314/29.08.2019, pentru zona Bucureștii Noi - Chitila, în sensul individualizării (numerotării) parcurilor.

18.2 Partea reclamată precizează faptul că, până în prezent, nu este realizată recepția finală a lucrărilor efectuate în aceste zone iar acest aspect a generat o situație incertă și a reprezentat motivul invalidării temporare a tuturor solicitărilor de parcare, pentru persoane cu dizabilități, sistemul informațional de parcuri (SIPR) invalidând automat toate cererile de acest tip, până la clarificarea situației în fapt. Se arată că solicitările persoanelor cu handicap au rămas în evidența instituției, având o importanță

primordială în ceea ce privește acordarea locurilor de parcare, nefiind necesară depunerea unei solicitări noi de către persoanele în cauză.

Așadar, pentru eficientizarea procesului de alocare, instituția a demarat atât demersurile pentru realizarea achiziției publice de efectuare a marcajelor de semnalizare rutieră pe orizontală și verticală cât și propunerea de aprobare a solicitărilor pentru locuri de parcare pentru persoane cu dizabilități, inclusiv solicitarea în cauză, de la adresa unde locuiește petenta.

19. În ceea ce privește locația la care petenta își desfășoară activitatea de serviciu, la adresa de pe Șos. Nicolae Titulescu, partea reclamată precizează că această locație se află în administrarea Primăriei Municipiului București prin Administrația Străzilor iar locurile de parcare se obțin prin depunerea unei solicitări prin e-mail către Administrația Străzilor București, în conformitate cu HCGMB nr. 254/2008, cu modificările și completările ulterioare. Se face mențiunea că Administrația Domeniului Public Sector 1 nu a exclus de la procedura de atribuire a locurilor de parcare pentru persoane cu dizabilități niciun solicitant îndreptățit legal, procedura fiind îngreunată de situații lipsite de previzibilitate.

20. Partea reclamată consideră că nu s-a creat nicio distincție între cererile pentru persoane cu dizabilități și niciun solicitant nu a primit până în acest moment avizul favorabil de înființare loc parcare, urmând ca toate cererile să fie soluționate în cel mai scurt timp, simultan.

22. Cu privire la dreptul lezat, partea reclamată consideră că petenta nu a indicat ce drept i-a fost lezat de instituție și în ce fel a fost discriminată, în realitate, neexistând un refuz al dreptului de beneficiu asupra unui loc de parcare pentru persoane cu dizabilități.

23. Partea reclamată nu a mai depus alte documente în susținerea celor menționate în punctul de vedere comunicat la dosar

IV. Motivarea în fapt și drept

Cadrul legal aplicabil. Drept național și internațional aplicabil/ jurisprudența

Prevederile legislative relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

- Constituția României;
- OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare: art. 2 al. 1
- legislație specială, legislație internațională etc.

Principiile de analiză

Curtea Constituțională a statuat în mod constat că „*principiul egalității implică un tratament egal pentru toți cetățenii aflați în situații egale*”.

Totodată, Curtea Constituțională a reținut că „*principiul egalității consacrat de art. 16 alin. (1) din Constituție nu presupune uniformitate, așa încât, dacă:*

- la **situații egale** trebuie să corespundă un **tratament egal**,
- la **situații diferite**, **tratamentul juridic nu poate fi decât diferit. Egalitatea părților nu exclude, ci chiar implică un tratament juridic diferențiat**”.

Suntem în prezența unei posibile **discriminări directe**:

- o persoană este tratată în mod nefavorabil;

- prin comparație cu modul în care au fost sau ar fi tratate alte persoane aflate într-o situație similară;

- iar motivul acestui tratament îl constituie o caracteristică concretă a acestora, care se încadrează în categoria „*criteriului protejat*”.

Pentru existența discriminării directe trebuie îndeplinite cumulativ următoarele **condiții**:

- existența unui tratament diferențiat manifestat prin: orice deosebire, excludere, restricție sau preferință;

- existența unui criteriu de discriminare;

- existența unui raport de cauzalitate între criteriul de discriminare și tratamentul diferențiat;

- tratamentul diferențiat trebuie să aibă ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea, folosinței sau exercitării în condiții de egalitate a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a unui drept recunoscut de lege;

- existența unor persoane sau situații aflate în poziții comparabile.

Aplicarea principiilor la speță

24. **În fapt**, Colegiul director reține spre analiză faptul că petenta, persoană cu handicap locomotor, reclamă lipsa accesibilității locurilor de parcare destinate persoanelor cu dizabilități, atât la adresa de domiciliu cât și în zona unde aceasta își are locul de muncă, petenta având limitat dreptul la mișcare prin oraș deoarece folosește proteze, deplasarea sa fiind dificilă pe distanțe lungi iar locurile de parcare destinate persoanelor cu dizabilități îi sunt inaccesibile.

25. **În drept**, coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD), Colegiul director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor OG nr. 137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

26. În considerarea incidenței obiectului petiției la câmpul de aplicare al OG nr. 137/2000 republicată, trebuie precizat faptul că jurisdicția exercitată de CNCD este o jurisdicție administrativ – jurisdicțională ce presupune o procedură specială, care se bazează pe principiul independenței organului care emite actul față de părțile de litigiu, cu asigurarea principiului contradictorialității și al dreptului la apărare.

27. Reținând, în coroborare cu speța dedusă spre soluționare, definiția discriminării astfel cum este reglementată de articolul 2, alin. 1 din OG nr. 137/2000, Colegiul director se raportează, în ceea ce privește analiza unui act/ a unei fapte care încalcă dreptul la un tratament egal, la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale art. 2 din OG nr. 137/2000. Astfel, pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin. 1 *deosebirea, excluderea, restricția sau preferința* trebuie să aibă la bază unul dintre *criteriile* prevăzute de către art. 2, alin. 1 și trebuie să se refere la persoane aflate în *situații comparabile*, dar care sunt tratate în *mod diferit* din cauza apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior.

28. Astfel, Colegiul Director analizează dacă obiectul unei petiții întrunește elementele art. 2 al OG nr. 137/2000, republicată, sub aspectul scopului sau efectului

creat, ce a dat naștere ori nu, unei circumstanțe concretizate generic în restricție, excludere, deosebire sau preferință și care circumstanțiat la situația petentei, poate să îmbrace forma unui tratament diferit, indus între persoane care se află în situații analoge sau comparabile, datorită unor criterii determinate și care are ca scop sau ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

29. În măsura în care se reține întrunirea elementelor constitutive ale art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de OG nr. 137/2000, republicată.

30. Examinând conținutul petiției și legislația în vigoare, Colegiul director urmează a analiza modul în care i-a fost îngădit petentei dreptul de acces la un loc de parcare destinat persoanelor cu dizabilități, prin lipsa accesibilizării căilor de acces în oraș, drepturi reglementate în special de OG nr. 137/2000, republicată, respectiv Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, cu modificările și completările ulterioare, republicată.

31. OG nr. 137/2000, la art. 2 alin. 1 prevede: *„Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.*

32. Astfel se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

33. Analiza diferențierii se realizează prin compararea a două situații (art. 1 alin. 3 al OG nr. 137/2000: *„exercitarea drepturilor enunțate în cuprinsul prezentului articol privește persoanele aflate în situații comparabile”*).

34. Prin nediferențiere judecătorii Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) înțeleg în primul rând tratamentul egal al persoanelor care se află în situație similară sau analogă: *„art. 14 protejează persoanele plasate în situație similară” (Marckx împotriva Belgiei, 13 iunie 1979, §32) sau „analoagă” (Van der Mussel împotriva Belgiei, 23 noiembrie 1983, §46) ori „relevant similară” (Fredin împotriva Suediei, 18 februarie 1991, §60), ulterior fiind utilizată sintagma „analoagă ori relevant similară” (Sheffield și Horsham împotriva Regatului Unit, 30 iulie 1998, §75).*

Astfel, *„trebuie stabilit, între altele, dacă situația pretinsei victime poate fi considerată ca fiind similară cu a acelor persoane care au fost tratate mai favorabil” (Fredin împotriva Suediei, 18 februarie 1991, §60).*

35. Diferențierea se realizează și atunci când persoane care se află în situații semnificativ diferite nu sunt tratate în mod diferit. În hotărârea dată în cazul *Thlimmenos*

împotriva Greciei din 6 aprilie 2000, CEDO a arătat că „dreptul de a nu fi discriminat, garantat de Convenție, este încălcat nu numai atunci când statele tratează în mod diferit persoane aflate în situații analoage, fără a oferi justificări obiective și rezonabile, dar și atunci când statele omit să trateze diferit, tot fără justificări obiective și rezonabile, persoane aflate în situații diferite, necomparabile”.

36. Astfel există diferențiere dacă situațiile comparabile sunt tratate diferit, respectiv dacă situațiile diferite sunt tratate identic.

37. Fapta de discriminare este determinată de existența unui criteriu, iar între acest criteriu și faptele imputate reclamatului trebuie să existe un raport de cauzalitate.

38. Criteriile enumerate de OG nr. 137/2000 sunt doar ilustrative, nu exhaustive, precizând „sau oricare alt criteriu”, însă aceste criterii, conform cauzisticii CEDO, trebuie să reprezinte caracteristici personale pe baza cărora persoane sau grupuri de persoane pot fi deosebite unele de altele (*Kjeldsen, Busk Madsen și Pedersen împotriva Danemarcei*, 7 decembrie 1976, §56). „Art. 14 nu protejează împotriva oricărui tratament diferențiat ci doar împotriva acelor care se bazează pe o caracteristică identificabilă, obiectivă sau personală ori pe «statut», pe baza cărora o persoană sau un grup de persoane se diferențiază între ele” (*Clift împotriva Regatului Unit*, 13 iulie 2010, §55), menționând că noțiunea „orice altă situație” trebuie să se interpreteze cât mai larg posibil (*Clift împotriva Regatului Unit*, 13 iulie 2010, §56-61), cu atât mai larg cu cât dreptul atins este considerat a fi mai important (*Clift împotriva Regatului Unit*, 13 iulie 2010, §62).

39. Îngrădirea accesului în spațiul public, în mod liber, adaptat nevoilor persoanelor cu dizabilități locomotorii reprezintă o diferențiere în sensul în care persoanele care se află în situație diferită (persoanele cu dizabilități) sunt tratate în mod identic cu celelalte persoane care nu au nevoie de asemenea condiții speciale pentru a-și exercita în mod liber drepturile. Criteriul diferențierii este cel al dizabilității.

40. Astfel, natura discriminării, sub aspectul ei constitutiv, decurge tocmai din faptul că diferența de tratament este determinată de existența unui criteriu, ceea ce presupune o legătură de cauzalitate între tratamentul diferit imputat și criteriul interzis de lege, invocat în situația persoanei care se consideră discriminată. Același raționament este aplicabil și în cazul discriminării indirecte, astfel cum este prevăzută în art. 2 alin. 3 din OG nr. 137/2000, cu precizarea că raportul de cauzalitate este indirect și cu atât mai mult în cazul hărțuirii, așa cum este reglementată în art. 2, alin. 5 din OG nr. 137/2000, republicată. Astfel, Colegiul trebuie să analizeze din mijloacele de probă și din înscrisurile aflate la dosar, în ce măsură se poate reține un tratament mai puțin favorabil aplicat în speță, existența unui raport de analogie și un eventual raport de cauzalitate direct sau indirect între faptele imputate și criteriul de dizabilitate.

41. În analiza prezentului caz, Colegiul se raportează la legislația aplicabilă în domeniul protecției drepturilor persoanelor cu dizabilități și ia act atât de legislația națională, cât și internațională.

42. Astfel, potrivit Cartei Sociale Europene, revizuite, ratificată de România prin Legea nr. 74 din 3 mai 1999, art. 15 reglementează dreptul persoanelor cu dizabilități la autonomie, la integrare socială și la participare în viața comunității. Potrivit alin. 3 al art. 15 în vederea garantării exercitării efective de către persoanele cu handicap, indiferent de vârstă, de natura și de originea handicapului lor, a dreptului la autonomie, la integrare socială și la participare la viața comunității, părțile se angajează, în special:

„(...) 3. să favorizeze deplina lor integrare și participare la viața socială, în special prin măsuri, inclusiv ajutoare tehnice, care vizează depășirea dificultăților lor de comunicare și de mobilitate”.

43. Colegiul reține că legiuitorul român a adoptat Legea nr. 448 din 6 decembrie 2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap. Potrivit art. 3 din Legea nr. 448/2006, republicată, *„Protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap au la bază următoarele principii: (...) b) prevenirea și combaterea discriminării; c) egalizarea șanselor; (...) h) adaptarea societății la persoana cu handicap; i) interesul persoanei cu handicap; (...) l) libertatea opțiunii și controlul sau decizia asupra propriei vieți, a serviciilor și formelor de suport de care beneficiază; m) abordarea centrată pe persoană în furnizarea de servicii; (...)”* Potrivit art. 5 din Legea nr. 448/2006, republicată, prin accesibilitate se înțelege *„ansamblul de măsuri și lucrări de adaptare a mediului fizic, precum și a mediului informațional și comunicațional, conform nevoilor persoanelor cu handicap, factor esențial de exercitare a drepturilor și de îndeplinire a obligațiilor persoanelor cu handicap în societate”*. Prin adaptare se înțelege *„procesul de transformare a mediului fizic și informațional, a produselor sau sistemelor, pentru a le face disponibile și persoanelor cu handicap”*, iar prin egalizarea șanselor se înțelege *„procesul prin care diferitele structuri sociale și de mediu, infrastructură, serviciile, activitățile informative sau documentare devin disponibile și persoanelor cu handicap”*.

44. Referindu-se la situația persoanelor cu dizabilități, Comitetul European pentru Drepturi Sociale a statuat în mod constant că diferențelor umane, într-o societate democratică, ar trebui să li se răspundă cu discernământ în vederea asigurării unei egalități reale și efective. Discriminarea cuprinde și situațiile în care nu se iau în considerare toate diferențele relevante sau atunci când nu se iau măsuri adecvate pentru a se asigura că drepturile și avantajele disponibile sunt în mod specific accesibile tuturor persoanelor¹. Din acest punct de vedere, este necesar a sublinia că măsurile urmărite de petentă sunt juste și urmăresc asigurarea integrării totale, din moment ce este persoană cu dizabilitate.

45. În aceeași măsură, este necesar de subliniat faptul că orice furnizor de servicii, instituție publică sau autoritate ar trebui să dispună toate eforturile necesare pentru a se asigura că accesul și implicit integrarea acestor persoane cu asemenea nevoi speciale se realizează în mod efectiv. Din acest punct de vedere, Colegiul director este de opinie că partea reclamată trebuie să depună diligențele necesare pentru a asigura accesibilizarea zonelor și căilor de acces în oraș din punct de vedere al accesului în spațiile care deservește nevoilor petentei, persoană cu dizabilități. În acest sens se asigură accesul neîngrădit al persoanei cu handicap la mediul fizic, informațional și comunicațional și nu se îngrădește dreptul de mișcare, de autonomie și de integrare socială. Trebuie ca accesul petentei la locul de muncă, la instituțiile economice de stat sau private ori la instituțiile culturale, de divertisment sau evenimente ori unități care asigură servicii medicale sau alte servicii de sănătate să fie disponibil iar petenta să poată participa la viața comunității din care face parte.

46. Totodată sunt relevante și prevederile *Legii nr. 448/2006*, art. 65, alin. 1: *„În spațiile de parcare de pe lângă clădirile de utilitate publică, precum și în cele organizate vor fi adaptate, rezervate și semnalizate prin semn internațional cel puțin 4% din*

¹ A se vedea cauza Autism Europe v. Franța, nr. 13/2002, decizia din 4.11.2003

numărul total al locurilor de parcare, dar nu mai puțin de două locuri, pentru parcare gratuită a mijloacelor de transport pentru persoane cu handicap.” Colegiul director a arătat în mod repetat că dreptul la un loc de parcare pentru persoanele cu dizabilități nu se referă în mod exclusiv la acordarea și amenajarea unui spațiu, ci și la asigurarea că acest spațiu se utilizează în mod corespunzător și nu se ocupă de alte persoane decât de persoane cu dizabilități. În caz contrar, dreptul ar fi doar unul ipotetic (ex. Hotărârea nr. 497 din 2018).

47. Prin urmare, având în vedere întregul complexul de împrejurări și documentele existente la dosar, Colegiul director constată că se poate reține existența faptei de discriminare conform art. 2, alin. 1 din OG nr. 137/2000. Sunt incidente, de asemenea, și prevederile art. 10, lit h) din OG nr. 137/2000.

Privind restrângerea drepturilor petentului, Colegiul director se raportează la prevederile OG nr. 137/2000, art. 10: „*Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, discriminarea unei persoane fizice, a unui grup de persoane din cauza apartenenței acestora ori a persoanelor care administrează persoana juridică la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauza prin: [...]*

h) refuzarea acordării pentru o persoană sau un grup de persoane a unor drepturi sau facilități.”

48. Din acest punct de vedere se impune a se preciza că persoanele juridice, furnizorii de servicii, inclusiv instituțiile publice și autoritățile, trebuie să manifeste exigență și preocupare, având în vedere importanța respectării principiului nediscriminării. Or, aceștia trebuie să aibă în vedere această exigență pentru prevenirea oricăror posibile comportamente discriminatorii deoarece dreptul de a nu fi supus discriminării constituie unul dintre drepturile fundamentale într-o societate democratică, dreptul la egalitate constituind un drept cu aplicare imediată și nu progresivă, având în vedere că discriminarea în sine este un afront adus demnității umane. Tratatul discriminatoriu are de cele mai multe ori ca scop sau ca efect umilirea, degradarea sau interferența cu demnitatea persoanei discriminate, în mod particular, dacă acest tratament se manifestă în public. Tratănd pe cineva mai puțin favorabil din cauza unor criterii inerente sugerează în primul rând dispreț sau lipsă de respect față de persoana sa.

49. Având în vedere prevederile menționate, Colegiul director apreciază că se impune aplicarea măsurilor necesare în vederea permiterii accesului persoanelor cu dizabilități la locurile de parcare destinate acestora, prin amenajarea mai multor căi de acces disponibile, urmând a se va facilita accesul persoanelor cu dizabilități în zonele corespunzătoare și a se asigura rezolvarea nevoilor acestor persoane.

Colegiul director al CNCD reține următoarele:

50. Colegiul director constată că petenta, persoană cu dizabilitate, nu are asigurat loc de parcare și nu beneficiază de acces la locurile de parcare destinate persoanelor cu dizabilități la adresa din București, Șos. Nicolae Titulescu nr. 56, zonă unde își are locul de muncă.

51. Partea reclamată nu a ținut cont de situația specifică a persoanelor cu dizabilități, conform prevederilor legale, privind parcare, astfel a creat o diferențiere (în senul celor arătate la pct. 35-36).

52. Criteriul de diferențiere este cel al dizabilității.

53. Dreptul atins este cel garantat de Legea nr. 448/2006, art. 65, alin. 1, respectiv art. 10 lit. h) din OG nr. 137/2000.

54. În consecință, neasigurarea unui loc de parcare rezervat persoanelor cu dizabilități în apropierea locului de muncă al petentei reprezintă discriminare, întrucât creează o deosebire pe bază de dizabilitate, care are ca efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței și exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor și facilităților oferite de reclamat.

55. Colegiul director aplică sancțiunea cu avertisment față de Administrația Domeniului Public Sector 1, București, Sector 1, Bulevardul Poligrafiei nr. 4, având în vedere următoarele:

- discriminarea a vizat o persoană;
- partea reclamată a promis soluționarea problemei prin asigurarea mai multor locuri de parcare destinate persoanelor cu dizabilități, în urma finalizării proiectului de lucrări și amenajare a infrastructurii, aflate în curs de modernizare în zona respectivă.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20, alin. (2) din OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Neasigurarea unui loc de parcare rezervat persoanelor cu dizabilitate în apropierea locului de muncă al petentei reprezintă discriminare conform art. 2 alin. 1 și art. 10 lit. h) din OG nr. 137/2000.

2. Se aplică sancțiunea avertismentului contravențional față de Administrația Domeniului Public Sector 1, București, Sector 1, Bulevardul Poligrafiei nr. 4, conform art. 5 alin. 2 lit. a coroborat cu art. 6 și art. 7 din OG nr. 2 din 2001.

3. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

V. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și a Legii nr. 554/2004, a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință:

ASZTALOS CSABA FERENC – membru

DIACONU ADRIAN NICOLAE – membru

GRAMA HORIA – membru

HALER ISTVAN – membru
(mandat încheiat anterior redactării prezentei)

OLTEANU CĂTĂLINA – membru

LAZĂR MARIA – membru
(mandat încheiat anterior redactării prezentei)

MOȚA MARIA – membru

POPA CLAUDIA SORINA - membru

Motivat/redactat: A.N.D, F.L. și H.I.
Data redactării: 17.08.2022 .

Notă: Hotărârile emise de Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și a Legii 554/2004, a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.